

ЗВ'ЯЗОК ВЕРБАЛЬНОЇ КРЕАТИВНОСТІ ТА ВЕРБАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІДЛІТКІВ ЗАЛЕЖНО ВІД УМОВ НАВЧАННЯ

У сучасній психологічній науці вивчення зв'язку вербального інтелекту і вербальної креативності має дискусійний характер, оскільки має суперечливі дані. Дослідження проблеми креативності та інтелекту складала предмет уваги значної кількості радянських і пострадянських, вітчизняних та зарубіжних дослідників, а саме таких психологів, як: Дж. Гілфорд, П. Торренс, Анісімова А.Ю., О.М. Магюшкін, Я.О. Пономарьов, Р.Стернберг, М.О. Холодна та В.Н.Дружинін.

Креативність – це здатність до творчості, здатність породжувати незвичайні речі, придумувати, знаходити, бачити світ якимось по-особливому. Існують різні тлумачення поняття «інтелект», зокрема, його ототожнюють із мисленнєвими операціями, зі стилем та стратегіями розв'язання проблемних ситуацій, зі здатністю до учіння та пізнання, з індивідуальними особливостями орієнтування в ситуації, з когнітивним стилем, з біопсихічною адаптацією до наявних обставин життя. У результаті теоретичного аналізу було виявлено три концепції зв'язку вербальної креативності та вербального інтелекту:

- творча здатність (креативність) є самостійним фактором, не залежних від інтелекту;
- високий рівень розвитку інтелекту передбачає високий рівень творчих здібностей, і навпаки;
- як таких творчих здібностей (креативності) немає.

На базі МСШ «Академія дитячої творчості» та Муніципального академічного коледжу було проведено емпіричне дослідження зв'язку вербальної креативності та вербального інтелекту підлітків. У ході аналізу отриманих даних за допомогою методик «Тест структури інтелекту Амтхауера» та «Тест вербальної креативності Торренса» було встановлено, що кореляційні зв'язки відсутні у підлітків, які навчаються у загальноосвітньому навчальному закладі. У той самий час, у підлітків, що навчаються у спеціалізованому коледжі, присутній зв'язок між вербальною креативністю та вербальним інтелектом. Дані отримані під час дослідження підтверджують теорію, яку підтримували Р.Стенберг, Л.Йонг, В.А.Самойлов та Л.А.Ясюков, Е.В.Щербакова, А.Ю.Анісімова, яка говорить про те, що зв'язок між вербальною креативністю і вербальним інтелектом існує.

Отже, можна зробити висновок, що у підлітків, які навчаються у спеціалізованому коледжі, існує зв'язок між такими поняттями, як вербальна креативність та вербальний інтелект. Тут можна говорити про те, що спеціалізоване навчання сприяє розвитку різних видів здібностей у підлітковому віці.

Науковий керівник: Ічанська О.М., к. психол. н., доцент